

Správy

Odišiel prof. Ondrej Baláž

V tichom prostredí Seniorparku v Rohovciach opustil v sobotu 25. júna 2016 tento svet prof. PhDr. Ondrej Baláž, DrSc. Odišiel tíško, akoby nechcel rušiť ostatných okolo seba. Napriek skutočnosti, že výrazne ovplyvnil a obohatil vývoj pedagogiky, najmä sociálnej pedagogiky, v Československu a na Slovensku, a že bol významná osobnosť slovenského vedeckého i verejného života. Ale veľkí ľudia, duchom i prácou, nepotrebujú pompu, fanfáry a slávu, ich slávia výsledky ich práce, spôsob života a ich prínos do života spoločnosti. Profesor Ondrej Baláž, DrSc. bol osobnosť a pedagóg nielen odbornosťou, ale aj životom. Dokázal pomôcť, povzbudiť, usmerniť a každému prejaviť, že oplatí sa žiť, mať ciele, úlohy a najmä poznávať ľudí i život, spoločnosť na základe kvalitného vzdelávania a výchovy.

Vyššie deväťdesiatštyri rokov trvajúca životná dráha prof. Ondreja Baláža bola spojená s prácou medzi ľuďmi a s ľuďmi. Pôsobil v poľnohospodárstve, ktoré vyštudoval v Moszonmagyáróvári, ale úplne ho upútala činnosť v oblasti výchovy a vzdelávania, čo bol dôvod pre ďalšie štúdium pedagogiky a psychológie na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Pracovitosť a odbornosť, ale aj pozitívny prístup k ľuďom, ho viedli do pozícií riadiaceho pracovníka v oblasti výchovy a vzdelávania, najskôr na Povereníctve poľnohospodárstva Slovenska, kde pôsobil aj ako námestník povereníka, neskôr na Povereníctve práce a sociálnej starostlivosti Slovenska, kde sa venoval štátnym pracovným zálohám a strediskám pracujúceho dorastu. Nakoniec zvíťazil vzťah k vedecko-výskumnej a pedagogickej činnosti vedúci jeho kroky do vysokoškolského prostredia, ktoré nielenže fyzicky budoval, ale aj organizačne a osobne rozvíjal. Od roku 1959 ako riaditeľ Pedagogického inštitútu v Trnave, ktorý bol v roku 1964 zmenený na Pedagogickú fakultu Univerzity Komenského, kde pôsobil vo funkcii dekana a vedúceho katedry pedagogiky až do roku 1973, keď odišiel pracovať v pozícii vedúceho vedeckého pracovníka a zástupcu riaditeľa, do novozaloženého Ústavu experimentálnej pedagogiky SAV. Týmto krokom získala pedagogika na Slovensku výraznú vedeckú podporu a Pedagogický ústav Jana Amosa Komenského ČSAV v Prahe významného partnera, najmä pri vedeckom riešení úloh slovenského a československého školstva prostredníctvom štátneho plánu základného výskumu. Ústav výrazne napredoval aj vďaka aktivizačnej činnosti zástupcu riaditeľa a od roku 1981 jeho riaditeľa.

Odborná a vedecká činnosť prof. Ondreja Baláža bola orientovaná na teóriu a prax pracovnej výchovy, prípravu a spoločenské postavenia učiteľa a najmä sociálnu pedagogiku, ktorej zakladateľom na Slovensku je práve on. Vlastné

vedecké výsledky publikoval v mnohých publikáciách ako napr. Príprava kvalifikovaných odborníkov v poľnohospodárstve, Pracovná výchova žiakov ZDŠ, Učiteľ a spoločnosť, kolektívnych prácach Rozvoj spoločnosti a výchova, Sociálne aspekty výchovy, Výchova, činnosť, spoločenské prostredie, rade vedeckých štúdií v časopisoch a zborníkoch v Československu a v zahraničí. Významné boli aj jeho referáty na domácich i zahraničných vedeckých podujatiach.

Vysoká vedecká erudovanosť a osobnostný profil boli východiskami pre menovanie prof. Ondreja Baláža aj do funkcií predsedu Vedeckého kolégia pedagogiky a psychológie SAV a podpredsedu Vedeckého kolégia pre pedagogiku a psychológiu ČSAV. Zároveň bol aj členom vedeckých rád viacerých fakúlt a vysokých škôl a členom redakčných rád časopisov. Vďaka jeho všestrannej profesionalite bola výrazne rozvinutá spolupráca Ústavu experimentálnej pedagogiky SAV v Bratislave s vedeckými inštitúciami v Nemecku, Sovietskom zväze, Bulharsku, Maďarsku a v ďalších krajinách, kde pôsobil aj ako spolupracujúci expert v oblasti pracovnej výchovy a profesionálnej orientácie. Zvlášť výrazná bola jeho spolupráca, odborná i ľudská, s prof. Jarmilou Skalkovou, riaditeľkou Pedagogického ústavu Jana Amose Komenského v Prahe.

Najvýraznejší pamätník si ľudia utvárajú vlastnou prácou, vzťahmi k ľuďom a ústretovosťou voči nim, či ľudskou prístupnosťou. V tomto smere bol prof. PhDr. Ondrej Baláž, DrSc. skutočne symbolom. Osobnosť s výraznými výsledkami, ale skromný človek, človek s výraznou komunikatívnosťou, človek priamy a čestný, osobnosť s výraznými právomocami, ale predovšetkým človek statočný a predovšetkým úprimný, dôstojný a voči životu priamo postavený občan. Vlastnú pracovitosť a jej výsledky si nenechával pre seba, ale širokou mierou vytváral priestor pre mladších nasledovníkov, čoho dôkazom je vyše dvadsať vyškolených kandidátov pedagogických vied a pripravených niekoľko profesorov pedagogiky.

Skončila sa životná cesta jednej z najvýznamnejších osobností slovenského vedeckého života v oblasti pedagogiky. Osobnosti, ktorá netúžila po oslave, oceňovaní, či publicite. To všetko mu priniesla jeho vlastná práca a jej výsledky. Osobnosť, ktorá je natrvalo zapísaná do slovenských i československých dejín pedagogiky, výchovy a vzdelávania a keď si každý jeho spolupracovník, priateľ, či známy v čase vráti k jeho životu potom bude jeho odkaz zniet' v spoločnosti dlhé, dlhé roky, čo si pamiatka na prof. Ondreja Baláža skutočne zaslúži.

Češť jeho svetlej pamiatke.

Ján Danek

Správa z konferencie ECER (*European Conference for Educational Research*) 2016 a zasadnutia výboru EERA (*European Educational Research Association*)

Slovenská pedagogická spoločnosť (SPAEDS) je členom EERA. Členstvo v tejto európskej asociácii má pre našich členov praktický význam. Členovia SPAEDS sa môžu na konferenciu ECER zaregistrovať za zvýhodnené vložné a od budúceho roka budú mať aj bezplatný prístup k časopisu EERJ, ktorý v spolupráci s EERA vydáva SAGE.

Tohtoročná konferencia ECER 2016, ktorá sa uskutočnila koncom augusta sa v Dubline, mala 2609 účastníkov. Zo Slovenska som v programe našla dve kolegyne, obidve vystúpili s príspevkami. Žiaľ, obidva príspevky boli v programe naplánované na rovnaký čas, a tak som nemala príležitosť na obidve stretnutia. Príspevok Heleny Tužinskej z UK Bratislava bol venovaný problematike inkluzívneho vzdelávania, Zuzana Kusá z SAV sa zamerala na problematiku implementácie práva na vzdelanie na Slovensku.

Konferencia ECER sa koná každoročne koncom augusta alebo začiatkom septembra. Začína sa predkonferenciou a workshopmi organizovanými pre doktorandov, postdoktorandov a začínajúcich vedeckých pracovníkov. Po ukončení konferencie sa stretáva výbor EERA, aby zhodnotil priebeh a výsledky práve ukončenej konferencie, sledoval prípravu nasledujúcich konferencií a prediskutoval otázky, problémy a projekty zdieľané členskými spoločnosťami EERA.

Okrem tém súvisiacim so správou asociácie (napr. volebný poriadok) a jej aktuálnymi aktivitami diskusiami výboru dominovali v tomto roku dve témy. Prvou témou bola problematika etického kódexu pedagogického výskumu. Úsilie EERA v tejto oblasti viedlo k prezentácii témy vrámci samostatnej sekcie ECER a vyvrcholí špeciálnym vydaním časopisu EERJ (*European Education Research Journal*). Výbor EERA zaviazal svojich členov venovať pozornosť tejto oblasti, formalizovať pravidlá a postupy a následne monitorovať ich uplatňovanie a prípadné problémy konzultovať s výbom EERA. Druhou horúcou témou bola klesajúca úroveň príspevkov z oblasti didaktiky. Zatiaľ čo oblasti súvisiace s obsahom a výsledkami vzdelávania prosperujú, metodika zaostáva. Diskusia výboru viedla k návrhu zaradiť na program nasledujúcej konferencie (ECER 2017) sekciu, kde budú spoločne zaradené a diskutované príspevky nielen z didaktiky, ale aj z ďalších oblastí (*networkov*), ktoré by mohli prispieť k rozvoju výskumu v oblasti didaktiky.

Medzi najvýznamnejšie aktivity EERA v priebehu medzi výročnými konferenciami patria letné školy pre postgraduálnych študentov, ktorí sa hlásia k národným asociáciám, a časopis EERJ (*European Educational Research Journal*). Vyučovacím jazykom letných škôl je angličtina. Verím, že niekto-

rých mladých kolegov by mohla zaujať informácia, že v prvej polovici júla rokov 2018 a 2019 sa pripravuje letná škola v Brne. Témou tejto letnej školy budú metódy kvalitatívneho a kvalitatívno-kvantitatívneho výskumu. Zámerom autorov je pripraviť kurz tak, aby účastníkov previedol úskaliaми výskumných projektov od plánovania dizajnu výskumu, až po publikovanie získaných výsledkov.

Budúcoročná konferencia ECER 2017 sa uskutoční v Kodani. Členovia SPAEDS sa jej opäť budú mať možnosť zúčastniť za zvýhodnených podmienok: registračný poplatok pre našich doktorandov je 60 eur, ostatní členovia zaplatia 150 eur (pre podrobnosti treba navštíviť www.eera.org – oplatí sa to!).

Paulína Koršňáková, PhD.

Členka výboru Slovenskej pedagogickej spoločnosti (SPAEDS) a jeho zástupkyňa v EERA

„Komenský a my“ v roku 2016. 13. ročník celoslovenskej výtvarno-literárnej súťaže

Prostredníctvom už 13. ročníka výtvarno-literárnej súťaže „Komenský a my“ oslovujeme žiakov základných a stredných škôl na Slovensku, aby rozvíjali svoju fantáziu a preukázali svoje zručnosti spracovaním mnohých tém, ktoré sa v dielach J. A. Komenského objavujú. Súťaž je vyhlasovaná Ministerstvom školstva, mládeže a telovýchovy Českej republiky, pričom jej odborným garantom je Unia Comenius, Pedagogické múzeum J. A. Komenského v Prahe, Asociácia učiteľov dejepisu, Združenie historikov ČR, ako i mesto Brandýs nad Orlicí a organizačne ju zabezpečuje Základná škola J. A. Komenského v Brandýse nad Orlicí. Pre Slovenskú republiku je organizačným garantom Katedra pedagogiky PF UKF s podporou rektorátu UKF v Nitre. Súťaž je v súčasnosti organizovaná i v rámci projektu **UGA V/24/2015 „Rozvoj osobnosti detí a mládeže prostredníctvom realizácie celoslovenskej výtvarnej a literárnej súťaže Komenský a my“**. Záštitu nad celoslovenským kolom súťaže a odbornú garanciu prijala pôvodne dekanka PF UKF v Nitre Gabriela Petrová, ako aj súčasná dekanka PF UKF v Nitre Eva Szórádová.

Odbornými garantmi sú okrem menovanej Evy Szórádovej i Jana Přivratská (za Uniu Comenius v Prahe), Gabriela Petrová. (vedúca Katedry pedagogiky PF UKF) a Júlia Ivanovičová (členka Katedry pedagogiky PF UKF v Nitre).

Organizační garanti slovenského kola súťaže sú Alexandra Pavličková (kurátorka celej súťaže), Tomáš Turzák (kurátor výtvarnej časti), Renáta Polakovičová (kurátorka literárnej časti) a Dana Kollárová, ktorí súčasne tvorili

aj odbornú porotu celoslovenskej výtvarnej a literárnej súťaže. Porota popri hlavných ocenených prácach vybrala i ďalšie práce, ktoré sú každoročne vystavované v priestoroch Pedagogickej fakulty UKF pod názvom: „Práce, ktoré nás zaujali“. Okrem toho porota udelila množstvo čestných uznání.

Tohtoročnou nosnou témou pre **výtvarnú časť súťaže** bolo **Mesto** a jeho najrôznejšie podoby.

Téma „mesto“ nebola novou, pretože už raz v roku 2003 bola uvedená, no je natoľko nosnou, že sa vedeckí garanti rozhodli k nej zase vrátiť. Mesto sa považuje za kľúčovú tému, pretože premena miest v súčasnosti a v porovnaní jeho podôb s dobou Komenského môže prinášať mnohé nápady a riešenia, navyše prináša možnosť mnohých riešení vyhovujúcich detskej (žiackej a študentskej) výtvarnej práci.

Zatiaľ čo pre 17. storočie bolo mesto uzavretou a chránenou oblasťou, my žijeme v otvorených priestoroch, zasahujúcich hlboko do okolitej prírody a ďalej ju pohlcujeme. Mesto bolo a je nielen urbanistickým či dopravným fenoménom, je tiež fenoménom spoločenským: je vytvárané komunitou ľudí, ktorí k sebe majú ambivalentný vzťah: sú si anonymné, a pritom sa títo navzájom neznámi stýkajú oveľa dôvernejšie v dopravných prostriedkoch, pri spoločenských udalostiach a inde. Podobné a mnohé iné paradoxy umožnili tému prebrať, zvlášť sa ponúka porovnať mesto stredoveké, ranne novoveké a súčasné. Pre Komenského bolo mesto veľkou témou – bolo pre neho jedným centrom vzdelanosti, miestom, kde sídlili úrady, školy, vláda; zároveň ale aj miestom symbolizujúcim život s jeho kladnými aj negatívnymi stránkami, a tiež miestom poklesnutých mravov.

Téma „Mesto“ pre slovenské školy bola rozdelená nasledovne:

Katégoria A 1 (1. – 2. ročník ZŠ) – **Rozprávkové mesto** (fantastické mestá z rozprávok, mestá v minulosti, legendárne hrady, zámky, kostoly a námestia);

Katégoria A 2 (3. – 4. ročník ZŠ) – **Mesto v prírode a príroda v meste** (výstavba a príroda, parky, voda, rieka pretekajúca mestom, architektúra a prírodná krajina – ich súlad a nesúlad);

Katégoria B 1 (5. – 6. ročník ZŠ, I. stupeň osemročných gymnázií) a B 2 (7. – 9. ročník ZŠ, I. stupeň osemročných gymnázií) – **Mesto budúcnosti** (fantastické mestá z budúcnosti, mesto v roku 3000, cestovanie a ľudia v mestách budúcnosti, nebeské mesto – mesto v oblakoch, pod vodou, pod zemou, a ich podoby);

Katégoria C (študenti PASA, PAKA a štvorročných gymnázií, II. stupeň osemročných gymnázií) – **MESTO – Človek a mesto** (život v meste, jeho kultúra, spoločenský život, mesto a ľudia, doprava v meste a človek, ekológia). Tradične najzaujímavejšie spracovania mesta mali študenti stredných škôl, kde je citelný vplyv pedagogického zamerania inštitúcie.

V 13. ročníku **literárnej súťaže** „Komenský a my“ súťažiaci prostredníctvom svojich zamyslení, úvah a esejí prezentovali vlastné názory, myšlienky a postrehy v stvárnení nasledovných kľúčových tém:

Kategória A (7. – 9. ročník ZŠ a 1. stupeň osemročných gymnázií) mal tému „**Budú nás učiť počítače?**“ Potrebujeme ešte vôbec školu a učiteľov? Nenahradí ich čoskoro on-line výučba na počítači? (zamyslenie sa);

Kategória B (študenti PASA, PAKA, štvorročných gymnázií a druhého stupňa osemročných gymnázií) „**Čo je to statočnosť? Je potrebná?**“ (esej, úvaha).

Špecifikom tohto ročníka bola **pilotná verzia vedomostnej časti** súťaže o J. A. Komenskom, ktorá od budúceho ročníka bude vyhlasovaná pre stredné školy.

Organizátori súťaže oslovujú prioritne školy, ktoré nesú v názve meno J. A. Komenského alebo sídlia na ulici po ňom pomenovanej. Zároveň oslovujú aj cvičné základné a stredné školy UKF v Nitre. Súťaž je však otvorená i pre iné, dobrovoľne zapojené školy, ktorých počet sa v posledných ročníkoch zvyšuje. Ocenenie si v rámci 13. ročníka prevzalo v počte **32 súťažiacich žiakov zo škôl z celého Slovenska**. Odborná porota však ocenila čestným uznaním i pedagogičku Martu Verbovskú zo SPgŠ v Levoči, ktorej bola odovzdaná **cena rektora UKF v Nitre** Ľubomíra Zelenického. **Cenu Nitrianskeho samosprávneho kraja** získala Liana Vinter zo Základnej školy Topoľová v Nitre.

Vernisáž a odovzdávanie cien spestrili kultúrnym programom žiaci Základnej umeleckej školy Tralaškola v Nitre i deti z MŠ Párovská v Nitre, v ktorom prezentovali svoje hudobné, tanečné i rečnícke schopnosti a nadanie. Samotné **otvorenie výstavy ocenených súťažných prác a odovzdanie cien** bolo pod kuratelou Evy Szórádovej (v zastúpení Gábora Pintesa), Gabriely Petrovej (v zastúpení Renáty Polakovičovej), Júlie Ivanovičovej, Ivety Verešovej, Renáty Polakovičovej a Alexandry Pavličkovej. Program vyhodnotenia moderovala Dana Kollárová. Organizačne zabezpečovala chod programu Alexandra Pavličková.

V záverečnej časti slávnostného vyhodnotenia vyhlásili organizátori 14. ročník súťaže s očakávanými zmenami i očakávaním väčšieho záujmu škôl, samotných žiakov a prejavili potešenie zo stretnutia v starobylej Nitre v marci roku 2017. Bližšie informácie o priebehu súťaže spolu s fotogalériou záujemcovia môžu nájsť na webovej stránke www.kpg.pf.ukf.sk.

Výskumný zámer:

Príspevok je súčasťou riešenia vedeckovýskumnej úlohy v rámci UGA č. IV/16/2012 „Rozvoj osobnosti detí a mládeže prostredníctvom poznávania odkazu a myšlienok J. A. Komenského“ a zároveň novej vedeckovýskumnej

úlohy UGA č. V/24/2015 „Rozvoj osobnosti detí a mládeže prostredníctvom realizácie celoslovenskej výtvarnej a literárnej súťaže Komenský a my“.

Vyhodnotenie XIII. ročníka celoslovenskej výtvarnej súťaže „Komenský a my“

Porota:	prof. PhDr. Gabriela Petrová, CSc. – predseda
	doc. PaedDr. Júlia Ivanovičová, PhD.
	doc. PaedDr. Dana Kollárová, PhD.
	PaedDr. Alexandra Pavličková, PhD.
	PaedDr. Tomáš Turzák, PhD.
	PaedDr. Renáta Polakovičová, PhD.

Kategória A 1

(1. – 2. ročník ZŠ)

Téma: MESTO – Mesto – Rozprávkové (fantastické mestá z rozprávok, mestá v minulosti, legendárne hrady, zámky, kostoly a námestia)

1. miesto:	Ema Staneková – ZŠ Fatranská, Nitra
	(pedagóg: Mgr. Erika Kupková)
2. miesto:	Lianka Šimčíková – ZŠ s MŠ Selice
	(pedagóg: Mgr. Margita Fülöpová)
3. miesto:	Sofia Kocsisová – ZŠ Rozmarínová, Komárno
	(pedagóg: Ing. Renáta Kubalová)
	Chiara Odorová – ZŠ Rozmarínová, Komárno
	(pedagóg: Ing. Renáta Kubalová)

Kategória A 2

(3. – 4. ročník ZŠ)

Téma: MESTO – Mesto v prírode a príroda v meste (výstavba a príroda, parky, voda, rieka pretekajúca mestom, architektúra a prírodná krajina – ich súlad a nesúlad)

1. miesto:	Erik Cogan – ZŠ ul. Komenského, Snina
	(pedagóg: Monika Kahulajová)
2. miesto:	Vivien Formelová – ZŠ Benkova, Nitra
	(pedagóg: PaedDr. V. Folkmanová)
3. miesto:	Alexej Szpevák – ZŠ Komenského, Tvrdošovce
	(pedagóg: PaedDr. Henrieta Csandová)

Čestné uznanie:

Nina Šumichrastová – ZŠ Topoľová, Nitra (pedagóg: Mgr. Liana Vinter)
--

Kategória B 1

(5. – 6. ročník ZŠ, I. stupeň osemročných gymnázií)

Téma: MESTO – Mesto budúcnosti (fantastické mestá z budúcnosti, mesto v roku 3000, cestovanie a ľudia v mestách budúcnosti, nebeské mesto – mesto v oblakoch, pod vodou, pod zemou, a ich podoby)

1. miesto:	Neudelené
2. miesto:	Marek Laca – ZŠ Topoľová, Nitra (pedagóg: Mgr. Liana Vinter)
3. miesto:	Hana Filipová – ZŠ Fatranská, Nitra (pedagóg: Mgr. Erika Kupková)
	Andrej Berkes – ZŠ kráľa Svätopluka, Nitra (pedagóg: Jana Chlebcová)

Čestné uznanie:

Evelyn Fugli – ZŠ Komenského, Tvrdošovce

(pedagóg: Mgr. Gertrúda Benceová)

Erika Fraštiová – ŠZŠ Vajanského, Modra
--

(pedagóg: Mgr. Hana Bajlová)

Kategória B 2

(7. – 9. ročník ZŠ, I. stupeň osemročných gymnázií)

Téma: MESTO – Mesto budúcnosti (fantastické mestá z budúcnosti, mesto v roku 3000, cestovanie a ľudia v mestách budúcnosti, nebeské mesto – mesto v oblakoch, pod vodou, pod zemou, a ich podoby)

1. miesto:	Veronika Ponecová – ZŠ Topoľová, Nitra (pedagóg: Mgr. Liana Vinter)
2. miesto:	Erika Chvostiková – ZŠ Rozmarínová, Komárno (pedagóg: Ing. Kubalová)
3. miesto:	Alexander Juran – ŠZŠ Vajanského, Modra (pedagóg: Mgr. Romana Miškovská)

Čestné uznanie:

Júlia Bojsová – ZŠ Topoľová, Nitra
(pedagóg: Mgr. Liana Vinter)

Kategória C

(študenti PASA, PAKA a štvorročných gymnázií, II. stupeň osemročných gymnázií)

Téma: MESTO – Človek a mesto (život v meste, jeho kultúra, spoločenský život, mesto a ľudia, doprava v meste a človek, ekológia)

1. miesto:	Natália Hudecová – PaSA Levice
	(pedagóg: Mgr. Katarína Benešová)
	Katarína Gajdošová – PaSA Levice
	(pedagóg: Mgr. Darina Limbergová)
2. miesto:	Michaela Mihoková – PaSA Prešov
	(pedagóg: Mgr. Katarína Fričová)
3. miesto:	Soňa Piterková – PaKA, Modra
	(pedagóg: Mgr. Pavol Šima-Juríček)

Čestné uznanie:

Alexandra Guttová – PaSA Levice
(pedagóg: Mgr. Katarína Benešová)
Patricia Benčuriková – PaKA Modra
(pedagóg: Mgr. Pavol Šima-Juríček)
Mírka Dujničová – PaKA Modra
(pedagóg: Mgr. Pavol Šima-Juríček)

Vyhodnotenie XIII. ročníka celoslovenskej literárnej súťaže „Komenský a my“

Kategória A

(7 – 9. ročník ZŠ a I. stupeň osemročných gymnázií)

Téma: „Budú nás učiť počítače? Potrebujeme ešte vôbec školu a učiteľov? Nenahradí ich čoskoro on-line výučba na počítači?“ (zamyslenie sa)

1. miesto:	Laura Džalajová Miriam Jackaninová – Spojená škola, Svidník (pedagóg: Mgr. Anna Lažová)
2. miesto:	Nikoleta Tarajová – ZŠ Topoľová, Nitra (pedagóg: Mgr. Alexandra Brnáková)
3. miesto:	Rebeka Bartošíková – ZŠ Topoľová, Nitra (pedagóg: Mgr. Gabriela Laláková)
	Veronika Sabová – ZŠ Komenského, Tvrdošovce (pedagóg: PaedDr. Judita Juhászová)

Kategória B

(študenti PaSA, PaKA, štvorročných gymnázií a II. stupňa osemročných gymnázií)

Téma: „Čo je to statočnosť? Je potrebná?“ (esej, úvaha)

1. miesto:	Ema Mozníková – Gymnázium, Golianova, Nitra (pedagóg: PhDr. Darina Račková)
	Adriana Pállová – Gymnázium Jesenského, Kysucké Nové Mesto (pedagóg: Mgr. Mária Macušová)
2. miesto:	Dominika Purašová – Gymnázium Jesenského, Kysucké Nové Mesto (pedagóg: Mgr. Mária Macušová)
3. miesto:	Patricia Štellerová – SPgŠ, Levoča (pedagóg: PhDr. Marta Verbovská)

Porota:	prof. PhDr. Gabriela Petrová, CSc.
	doc. PaedDr. Júlia Ivanovičová, PhD.
	PaedDr. Renáta Polakovičová, PhD.
	doc. PaedDr. Dana Kollárová, PhD.
	PaedDr. Alexandra Pavličková, PhD.
	PaedDr. Tomáš Turzák, PhD.

Cena rektora UKF	PhDr. Marta Verbovská (SPgŠ, Levoča)
Cena NSK:	Mgr. Liana Vinter (ZŠ Topoľová, Nitra)

Poznámka:

Slávnostné vyhodnotenie 13. ročníka výtvarnej a literárnej súťaže "Komenský a my" sa uskutočnilo dňa **21. apríla 2016** v priestoroch PF UKF Nitra. Pre ocenených žiakov cestovné hradila vysielajúca škola.

Obrázok č. 1: Výber z fotogalérie 13. ročníka celoslovenskej súťaže „Komenský a my“

Veronika Sabová (9. ročník), ZŠ, Tvrdošovce

„Niektorí z nás, žiakov, si možno myslia, že počítač postupne nahradí už aj samotných učiteľov. Ved' učiteľ je len malou nahraditeľnou „súčiastkou“ školy. Podľa mňa to však nie je také jednoduché. Takáto malá súčiastka je potrebná na fungovanie celého systému....A práve preto si veľmi želám, aby nás a ďalšie generácie učili učitelia z mäsa, kostí a úprimnej čistej duše.“

Adriana Pállová (1. ročník), Gymnázium, Kysucké Nové Mesto

„Čo je dôležitejšie: odvaha alebo statočnosť? Odvážni musíme byť, ak chceme urobiť niečo statočné. Ibaže bez statočnosti by sme sa však nemohli pustiť do odvahy. Statočnosť je rovnako potrebná ako odvaha a odvaha zas ako statočnosť. Ako kyslík pre naše bytie. Ako jedlo pre utíšenie hladu a voda na uhasnutie smädu. Statočnosť je pre nás rovnako potrebná ako radosť pre pekný život a bolesť na rozpoznanie krásy ľudskej existencie.“

www.kpg.pf.ukf.sk

Alexandra Pavličková, Renáta Polakovičová

Seminár pri príležitosti 100. výročia narodenia pedagóga Ondreja Pavlíka

1. apríla 1916 sa v obci Zvolenská Slatina narodil Ondrej Pavlík, učiteľ, pedagóg, vysokoškolský a akademický činiteľ, politik a otec. Tieto i ďalšie jeho funkcie si pripomenuli účastníci spomienkového seminára pri príležitosti stého výročia jeho narodenia. Konal sa 15. marca 2016 na pôde Múzea školstva a pedagogiky v Bratislave.

Na podujatí vystúpilo 7 referentov, ktorí postupne mapovali niektoré z medzníkov v živote O. Pavlíka. Z perspektívy objektu múzejnej prezentácie ho predstavila M. Slezáková. Mladosť, rodinné pomery, štúdium a učiteľské pôsobenie v malotriednych školách odkryl V. Michalička. Na príspevok nadviazal T. Černák s informáciami o príchode O. Pavlíka do Bratislavy, o jeho vysokoškolskom štúdiu a kontaktoch s ľavicovými intelektuálmi do roku 1945. E. Londáková sa zaoberala úlohou a vplyvom O. Pavlíka na prvú komunistickú školskú reformu. Svoje spomienky na akademika ako učiteľa a neskôr kolegu na Katedre pedagogiky Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave sprostredkovala Z. Baďuríková. M. Beňo pretlmočil obsah svojho posledného rozhovoru s O. Pavlíkom na sklonku roku 1990. Konferencii o Slovenskom národnom povstaní v roku 1953 a kritickom postoji k jeho interpretácii sa v širších súvislostiach venoval M. Mocko. Seminár uzavrel syn O. Pavlíka Juraj so svojimi spomienkami na otca ako na človeka a pedagóga.

Z prednesených príspevkov bol vydaný zborník *Ondrej Pavlík (1916 – 1996)*. Bratislava: Centrum vedecko-technických informácií SR, 2016.

Miroslava Slezáková